

Рат и његови профитери

Рат и његови профитери

rs.politsturm.com

2024-11-12

3 мин. читања

Рат представља појаву уско везану за појаву приватне имовине а тиме и државе и класног друштва. За њега можемо рећи да је оруђе у рукама експлоататорских класа различитих држава, којим се она служи како би повећала своју моћ на уштрб својих противника и експлоатисане класе уопште. Као такав, рат је своју највећу деструктивност достигао у периоду капитализма (најразвијенијег облика класног друштва), тј. његовог крајњег ступња – империјализма. У доба империјализма ратови постају неизбежни, а постојање монопола глобалних размера доводи до конфликта попут Светских ратова (долази и до мањих сукоба који по правилу представљају претходницу глобалних конфликта) [1].

Није потребно освртати се ка прошлости како би се упознали са механизмом који ствара конфликте светских размера – чак и данас можемо видети многобројне мање конфликте (Сирија, Палестина, итд.) који видно илуструју подељеност светског империјализма на два тора, и представљају зачетак нове глобалне прерасподеле тржишта између Кине и САД-а.

Услед оваквих одлика капиталистичког система производње сасвим је природно постојање гране индустрије која ће свој профит наћи у производњи наоружања. Војна (наменска) индустрија дакле има двојаку функцију: 1. Она представља средство за остварење и одбрану империјалних тежњи земаља које је поседују, 2. док са друге стране она представља сигуран профит у систему сталних конфликта какав је империјализам, докле год се сама не налази на мети уништења.

Тренутно заоштравање ситуације на глобалном нивоу се може видети и на примеру српске оружане индустрије. Наиме, профит Србије добијен из извоза наоружања је од 385,25 милиона евра 2020. за само три године нарастао на 1.6 милијарди у 2023. [2]. Ова бројка се несумњиво увећала до данашњег дана а узрок овога је избијање нових сукоба у којима наше фабрике налазе добру прилику за зараду. Примери који упадају у очи јесу чињеница да дуплирање профита у овом сектору кореспондира почетку специјалне војне акције Русије у Украјини, у ком случају је и потвђено доспевање наоружања српске производње у Украјину [3]. Уз ово, познато је да Србија извози наоружање у Израел [4], који је у процесу војног заузимања Палестине и инвазије на Либан. Износ извоза у Израел је по последњим подацима из јула ове године достигао 23,1 милиона евра [5]. Поред извоза још један индикатор повећане потребе за оружјем које Србија производи јесте улагање у ову индустрију, где видимо да је држава у претходних пет година уложила 12 милиона у предузеће „Милан Благојевић – Наменска“ у Лучанима, док је износ улагања самог предузећа у повећање капацитета за исти временски период износио 37,4 милиона евра [6].

А док индустрија буја, као и увек радници који је држе на својим плећима полако посустају. У последње две деценије догодио се низ несрећа у готово свим фабрикама наменске индустрије у Србији. Резултати ових несрећа често завршавају смртним исходима и већим бројем рањених радника [7]. Мимо несрећа из интервјуа са радницима видно је незадовољство услед лоших радних услова и лошег опхођење према самим радницима [8]. Све ово погоршано је додатним заташкавањем и репресијом државе над радницима овог сектора, у чему она показује своју послушност према профиту, а уз то и активно занемаривање добробити радничке класе.

У јавности можете чути да је јака војна индустрија потребна како би земља очувала своју безбедност [6]. Али о чијој је безбедности овде реч? Из претходно наведених ставки можемо видети да та безбедност није загарантована за домаће раднике чије руке чине ту „јаку индустрију“, нити је загарантована безбедност свеукупном глобалном радништву које се у сваком тренутку услед избијања глобалног конфликта може наћи под ударом целе њене разорне моћи. Одговор на ово питање је дакле изронио на површину. Безбедност коју нам они гарантују јесте безбедност империјалистичког поретка и његове контроле над милионима радника, док је индустрија која нам ту безбедност пружа ништа друго но средство којим буржуазија константно и незасито покушава да ту контролу до бесконачности увећа ма колико то коштало.

Војна индустрија може бити у интересу безбедности експлоатисаних маса само унутар социјалистичке земље, где су оне збациле експлоататоре и преузеле средства производње. Ово можемо видети на примеру СССР-а чија је војна индустрија сломила најреакционарнију силу капитализма у Другом светском рату, и која је након њега још скоро пола века бранила и потпомагала глобални пролетеријат у борби за ослобођење од буржуаске експлоатације и класног система.

Извори:

[1]

<https://rs.politsturm.com/kapitalizam-i-rat-deo-i-uzroci-rata-i-njegova-uloga-u-istoriji>

[2] <https://europrospects.eu/serbias-lucrative-global-arms-trade/>

[3] <https://www.ft.com/content/136ed721-fd50-4815-8314-d9df8dc67fd6>

[4] <https://rs.politsturm.com/srbija-tajno-oprema-izrael-za-rat-protiv-gaze>

[5] <https://vreme.com/vesti/birn-srbija-medju-glavnim-dobavljacima-oruzja-za-izrael-tokom-sukoba-u-gazi/>

[6] <https://biznis.rs/vesti/srbija/zbog-ratova-u-svetu-vojna-fabrika-iz-lucana-siri-svoje-kapacitete/>

[7] <https://www.bbc.com/serbian/lat/srbija-69425074>

[8] https://nova.rs/vesti/drustvo/ispovest-zaposlenog-u-prvom-partizanu-onehuman-im-uslovima/?fbclid=PAZXh0bgNhZW0CMTEAAaYy1dDPCuMVzNb57P8IDSaNoSFEZMWS-C05nCkH2YjDN9XjGezTxaUvX1s_aem_QLFIWiplDSPQAUGrnMBGQA

Оригинални чланак